

## **Overweging verbondenheid 16 november 2014**

Oosterhuis stelt in een lied aan God de vraag : Ken je mij? Wie ken je dan? Weet je mij beter dan ik? Een lied dat door zijn dochter Trijntje prachtig en indringend gezongen wordt.

Hoe goed kennen we ons zelf? Wij zijn vaak een raadsel voor onszelf. we zoek in ons leven om te ontdekken wie we zijn. We willen onszelf zijn, en onszelf worden. Ik heb in ieder geval het gevoel dat ik er nog niet ben, dat ik nog een weg te gaan heb.

Pas terugkijkend op wat je hebt gedaan kom je tot een beeld van wie je bent. Oh, dát ben ik dus. Maar ik heb altijd gedacht dat..... de werkelijkheid van onze daden en woorden kan echt anders zijn dan de beelden die we ons over onszelf hebben gevormd. We denken vaak te goed en te groot over onszelf, of juist te klein en te gering.

Een vreemd begin voor een overweging over 'verbondenheid'? Ik denk het niet, want is het niet zo dat om verbonden te zijn met anderen, met elkaar, je in eerste instantie verbonden moet zijn met jezelf? Hoe kun je mee-, invoelen met die ander als je niet weet wat mee- en invoelen is naar jezelf toe?

De filosoof Levinas zei het al: "In de wederkerigheid met de ander ontmoeten we wie we zelf zijn, ontdekken we waar het in essentie om gaat: om de liefde en hartelijkheid voor de ander en voor onszelf; om respect voor het kwetsbare, voor het mooie en voor het pijnlijke die er steeds weer, elkaar afwisselend, zijn; om het oog voor het verlangen dat soms even, in een glimp in vervulling gaat".

De ander als spiegelbeeld... hoe zit het dan met die Ander met een hoofdletter? Hoe zijn we daarmee verbonden?

In de 1<sup>e</sup> regel van psalm 23 laat Oosterhuis de psalmist zeggen: "Jij mijn herder? Niets zou mij ontbreken" Hij ervaart God niet als herder en het ontbreekt hem dus aan het een en ander, blijkbaar. Breng mij dan naar dat paradijs, opdat 'mijn ziel op adem komt, dat ik de rechte sporen weer kan gaan achter jou aan'..... Help me dan toch om de boel en mijn leven recht te houden, recht te doen aan ieder die dat nodig heeft, maar ook aan mezelf én recht te doen aan Jou met een hoofdletter,...

‘Jij mijn herder? Niets zal mij ontbreken’ er is iets veranderd, vanuit de wens is de ondersteuning gegroeid, het zich gedragen weten door die ander. Jij en ik zijn zo verbonden met elkaar dat ik door mijn angst heen kan gaan zélf op weg naar de doodsvallei..... en dan.....

‘Laat het zo blijven dit geluk, deze genade, al mijn levensdagen’

Het is niet voor niets dat er door sommigen gezegd wordt dat de stam van het woord religie het latijnse *religare* is, wat zoveel betekent als opnieuw binden, goed binden. Er spreekt een actief handelen uit, want ‘opnieuw binden’ veronderstelt dat, wat verbonden was, los geraakt is van elkaar, en ook ‘goed binden’ veronderstelt onderhoud...verbondenheid is er niet zó maar, er moet aan gewerkt worden.....van mens tot mens, van mens tot God. De machine moet als het ware gesmeerd worden om goed te kunnen blijven werken, zoals wij ons moeten inzetten om verbondenheid actief en open gestalte te kunnen geven.

Waar het toe kan leiden als dat onderhoud, die smering, niet gebeurt zien we overal om ons heen, over de hele wereld. Het is niet nodig om daar voorbeelden van te noemen, we kennen het in iedere familie, in iedere relatie, in ieder nieuwsbericht. Dat onderhoud, die smering, geldt zeker ook onze relatie met de Eeuwige. Dit alles is de reden waarom we hier iedere zondag bij elkaar komen, voor onderhoud, voor smering, doorgevoerd in onze rituelen, onze lezingen en onze liederen, zodat we elkaar weer her-kennen, in de ander ons eigen spiegelbeeld zien en de Ander met een hoofdletter in ons midden aanwezig weten..... Ons met allen en alles verbonden voelen.

Eens in het jaar maken we dat met een ritueel zichtbaar. We doen dat door elkaar te zalven. Meestal gebruiken we daar geurige olie voor, met een bijzondere, veelal helende eigenschap. Vandaag zit in het kruikje olie die meervoudig in gebruik is, die niet echt lekker ruikt, maar uitstekende kwaliteit heeft om te smeren, letterlijk en figuurlijk.

In het voorjaar kunnen we genieten van prachtige gele, in de lentezon oplichtende bloemen, de voorbode van de gezonde olie die later uit de kern van de zaden geperst zal worden. U raadt het al, we gebruiken koolzaadolie, heel gezonde olie, want koolzaadolie heeft o.a. Het laagste percentage verzadigde vetzuren van alle plantaardige oliën en een hoog gehalte aan vitamine A en E

Koolzaadolie is dus gezond voor lichaam en geest, het draagt de warmte van de lente- en zomerzon in zich, warmte noodzakelijk voor groei van planten en dieren. En natuurlijk van mensen die zich in warmte met elkaar verbonden weten...

Laten we dan vóóordat we beginnen met het ritueel van de zalving zingen "Om warmte..."

Olga van Kollenburg